EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 26.5.2021
COM(2021) 255 final

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Femte årsrapport om faciliteten for flygtninge i Tyrkiet

Indholdsfortegnelse

1. Indledning 1
1.1. Tyrkiet og flygtningekrisen 1
1.2. EU's reaktion på krisen og oprettelse af faciliteten 2
2. Sådan fungerer faciliteten 5
3. Finansiel kapacitet samt støttens varighed og art 6
4. Gennemførelse af faciliteten 8
5. Overvågning og evaluering 15
6. Revision 17
7. Kommunikation og synlighed 17
8. Konklusion og næste skridt 19

1. Indledning

I overensstemmelse med artikel 8, stk. 1, i Kommissionens afgørelse af 24. november 2015[1] om koordinering af Unionens og medlemsstaternes tiltag gennem en koordinationsmekanisme ("afgørelsen") skal Kommissionen regelmæssigt holde Europa-Parlamentet og Rådet underrettet om gennemførelsen af faciliteten for flygtninge i Tyrkiet ("faciliteten"). I henhold til afgørelsens artikel 8, stk. 2, skal Kommissionen hvert år aflægge rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af faciliteten. Den første årlige rapport om faciliteten blev offentliggjort i marts 2017[2]. Heri blev der redegjort for, hvordan faciliteten fungerer, de første tiltag, der blev iværksat med henblik på gennemførelse, overvågning og evaluering af faciliteten, samt kommunikationsaktiviteter i forbindelse med den. Anden, tredje og fjerde rapport blev offentliggjort i henholdsvis marts 2018[3], april 2019[4] og april 2020[5]. Skæringsdatoen for denne rapport er udgangen af februar 2021.

1.1. Tyrkiet og flygtningekrisen

Tyrkiets geografiske placering gør det til et oplagt modtagelses- og transitland for flygtninge og migranter. Som følge af et hidtil uset antal flygtninge og migranter, som ankommer til Tyrkiet, primært på grund af konflikten i Syrien, Irak og Afghanistan, huser landet ca. fire millioner flygtninge, hvilket er det højeste antal i verden. Heri er inkluderet 3,6 millioner registrerede syriske flygtninge[6] og 330 000 registrerede flygtninge og asylansøgere primært fra Afghanistan, Irak, Iran og Somalia[7] [8]. Dette meget store antal mennesker har haft en betydelig indvirkning på værtssamfundene. Den langvarige fordrivelse af syriske flygtninge i Tyrkiet skaber stadig større udfordringer for den sociale samhørighed mellem flygtninge, migranter og værtssamfund, navnlig i en situation med økonomisk tilbagegang, og hvor covid-19-pandemienpåvirker arbejdsmarkedet.

Tyrkiet gør fortsat en meget betydelig indsats for at huse næsten fire millioner flygtninge og migranter og imødekomme deres behov. Tyrkiet har bekræftet sit tilsagn om at opfylde

[1] Kommissionens afgørelse C(2015) 9500 af 24.11.2015 om koordinering af Unionens og medlemsstaternes tiltag gennem en koordinationsmekanisme — flygtningefaciliteten for Tyrkiet, som ændret ved Kommissionens afgørelse C(2016) 855 af 10.2.2016.
[2] https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/170302_facility_for_refugees_in_turkey_first_annual_report.pdf.
[3] https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/14032018_facility_for_refugees_in_turkey_second_annual_report.pdf.
[4] https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/com_2019_174_f1_communication_from_commission_to_inst_en_v5_p1_1016762.pdf.
[5] https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/fourth_annual_report_on_the_facility_for_refugees_in_turkey.pdf.
[6] https://en.goc.gov.tr/temporary-protection27.
[7] https://www.unhcr.org/tr/en/unhcr-turkey-stats.
[8] Der er det særlige ved det tyrkiske asylsystem, at landet ganske vist har undertegnet New York-protokollen fra 1967 til Genèvekonventionen fra 1951, men med et forbehold. Det betyder, at langt størstedelen af flygtningene i Tyrkiet ikke kan ansøge om fuld status som flygtning, men kun om status som "betinget flygtning", hvilket, såfremt denne status indrømmes, begrænser opholdet i landet til det tidspunkt, hvor en anerkendt flygtning "genbosættes i et tredjeland".

erklæringen fra EU og Tyrkiet fra marts 2016[9] og har spillet en vigtig rolle med hensyn til at sikre en effektiv styring af migrationsstrømmene langs den østlige Middelhavsrute. Trods en kort periode i februar/marts 2020, hvor Tyrkiet aktivt tilskyndede migranterne til at migrere via den græske landgrænse, har erklæringen fortsat givet konkrete resultater i 2020 med hensyn til at nedbringe antallet af irregulære og farlige grænsepassager og redde liv i Det Ægæiske Hav.

I den fælles meddelelse om status for de politiske, økonomiske og handelsmæssige forbindelser mellem EU og Tyrkiet[10] foreslog Europa-Kommissionen og den højtstående repræsentant en mere effektiv og gensidigt fordelagtig gennemførelse på en række vigtige områder i erklæringen fra EU og Tyrkiet fra 2016, navnlig inden for migrationsstyring. Dette skulle ske ved uden yderligere forsinkelse at genoptage tilbagesendelserne fra de græske øer, i første omgang de 1 450 tilbagesendte, hvis retsmidler er udtømt, og til gengæld optrappe genbosætningerne fra Tyrkiet til Den Europæiske Union.

På Det Europæiske Råds møde i december 2020[11] blev det bekræftet, at EU var klar til fortsat at yde økonomisk bistand til syriske flygtninge og værtssamfund i Tyrkiet, og medlemmerne af Det Europæiske Råd opfordrede i deres erklæring fra marts 2021[12] Kommissionen til at fremsætte et forslag om fortsat økonomisk støtte til syriske flygtninge i Tyrkiet samt i Jordan, Libanon og andre dele af regionen. De opfordrede ligeledes til at styrke samarbejdet med Tyrkiet om migrationsstyring.

1.2. EU's reaktion på krisen og oprettelse af faciliteten

I 2015 besluttede Den Europæiske Union og medlemsstaterne at gøre en større politisk og økonomisk indsats for at hjælpe Tyrkiet med at huse flygtningene. Som svar på EU-medlemsstaternes krav om betydelige ekstra midler til at hjælpe flygtninge i Tyrkiet oprettede Kommissionen faciliteten for flygtninge i Tyrkiet ved Kommissionens afgørelse af 24. november 2015, som blev ændret den 10. februar 2016[13] og igen den 14. marts og 24. juli 2018. Faciliteten er en mekanisme til at koordinere mobiliseringen af de ressourcer, der stilles til rådighed over såvel EU-budgettet som de ekstra bidrag fra medlemsstaterne, der integreres i EU-budgettet som eksterne formålsbestemte indtægter. Medlemsstaterne forpligtede sig politisk til at yde nationale bidrag inden for rammerne af den fælles forståelse mellem EU's medlemsstater og Europa-Kommissionen, som repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer vedtog den 3. februar 2016, og som blev ajourført i forbindelse med aftalen om den anden tranche af faciliteten[14]. Betingelserne blev ligeledes fastsat i den fælles forståelse. Under den første tranche af faciliteten (2016-2017) blev der tildelt i alt 3 mia. EUR. De 3 mia. EUR blev stillet til rådighed ud over de 345 mio. EUR[15], som Kommissionen allerede

[9] https://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2016/03/18/eu-turkey-statement/.
[10] https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10101/2021/EN/JOIN-2021-8-F2-EN-MAIN-PART-1.PDF.
[11] https://www.consilium.europa.eu/media/47296/1011-12-20-euco-conclusions-en.pdf.
[12] https://www.consilium.europa.eu/media/48976/250321-vtc-euco-statement-en.pdf.
[13] Kommissionens afgørelse af 10.2.2016 om faciliteten for flygtninge i Tyrkiet og om ændring af Kommissionens afgørelse C(2015) 9500 af 24. november 2015 (EUT C 60 af 16.2.2016, s. 3).
[14] https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11329-2018-INIT/en/pdf.
[15] Finansiering mobiliseret i årene 2013-2015 under de forskellige eksterne finansieringsinstrumenter, nemlig instrumentet for humanitær bistand (HUMA), instrumentet til førtiltrædelsesbistand (IPA) og instrumentet, der

havde tildelt Tyrkiet som reaktion på den syriske flygtningekrise inden facilitetens iværksættelse, som et supplement til medlemsstaternes bilaterale bistand[16]. Der blev stillet yderligere 3 mia. EUR til rådighed for anden tranche af faciliteten (2018-2019), hvorefter faciliteten beløb sig til i alt 6 mia. EUR. Aktiviteterne inden for rammerne af faciliteten blev indledt den 17. februar 2016, hvor facilitetens styringsudvalg afholdt sit første møde. Efter dette møde indgik Kommissionen hurtigt kontrakter om de første projekter inden for rammerne af faciliteten. Pr. 31. december 2020 havde Kommissionen indgået kontrakter for den fulde operationelle beløbsramme for faciliteten. Næsten 4,1 mia. EUR af de i alt 6 mia. EUR var blevet udbetalt. Desuden blev der i 2020 tildelt 585 mio. EUR[17] til støtte for humanitære tiltag i Tyrkiet uden for faciliteten, herunder 100 mio. EUR til fortsat bistand på området for beskyttelse, sundhed og uddannelse, og 485 mio. EUR som led i et ændringsbudget til videreførelse af det sociale krisesikkerhedsnet (ESSN) og programmet om betingede kontantoverførsler til uddannelse (CCTE).

Den 18. marts 2016 bekræftede EU's stats- og regeringschefer og Tyrkiet deres tilsagn om at gennemføre deres fælles handlingsplan og blev enige om yderligere foranstaltninger med henblik på at uddybe forbindelserne mellem EU og Tyrkiet og tackle migrationskrisen[18]. Tyrkiet og EU erkendte, at der var behov for en yderligere, hurtig og beslutsom indsats. Mere specifikt blev der i erklæringen fra EU og Tyrkiet af 18. marts 2016 ("erklæringen") bl.a. opfordret til at bringe den irregulære migration fra Tyrkiet til EU til ophør ved at ødelægge smuglernes forretningsmodel og tilbyde migranterne et alternativ til at sætte deres liv på spil samt til at fremskynde facilitetens gennemførelse.

Opfyldelsen af erklæringen fra EU og Tyrkiet spillede også i løbet af 2020 en central rolle for sikringen af, at EU og Tyrkiet i fællesskab tacklede migrationsudfordringerne effektivt. Efter hændelserne ved grænsen mellem Grækenland og Tyrkiet i februar 2020 mødtes formanden for Det Europæiske Råd, Charles Michel, og Europa-Kommissionens formand, Ursula von der Leyen, den 9. marts med Tyrkiets præsident, Recep Tayyip Erdoğan. De blev enige om at evaluere opfyldelsen af erklæringen fra EU og Tyrkiet fra 2016, som faciliteten er en central del af. Drøftelserne fortsatte indtil sommeren under ledelse af EU's højtstående repræsentant og Kommissionens næstformand, Josep Borrell, og Tyrkiets udenrigsminister, Mevlüt Çavuşoğlu.

I 2020 ankom i alt 18 736 personer fra Tyrkiet til EU sammenlignet med 75 974 personer i 2019 (et fald på 75 %). Der blev registreret 13 979 nyankomne migranter til Grækenland sammenlignet med 73 627 i 2019 (et fald på 81 %), 4 191 til Italien sammenlignet med 1 854 i 2019 (en stigning på 126 %), 232 til Bulgarien og 334 med båd direkte til de regeringskontrollerede områder i Cypern sammenlignet med henholdsvis 199 og 294 i 2019.

---

bidrager til stabilitet og fred (IcSP), herunder en række foranstaltninger gennemført af EU's regionale trustfond som reaktion på den syriske krise (EU-trustfonden).

[16] Siden krisens begyndelse har EU mobiliseret alle de politiske og humanitære redskaber, som det har til rådighed til støtte for det syriske folk, med 24,9 mia. EUR i humanitær bistand og bistand til fremme af stabilisering og modstandsdygtighed, som siden krisens begyndelse i 2011 er blevet mobiliseret i fællesskab (https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/93313/node/93313_en).

[17] Det samlede beløb afspejler både driftsomkostninger, dvs. 581,7 mio. EUR, og administrative omkostninger, dvs. 3,3 mio. EUR.

[18] https://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2016/03/18/eu-turkey-statement/.

Samtidig registrerede de cypriotiske myndigheder, at et stigende antal ankom fra Tyrkiet via den grønne linje. I 2020 ankom der samlet set 5 900 irregulære migranter til Cypern enten direkte fra Tyrkiet eller via områder, som regeringen i Republikken Cypern ikke havde nogen reel kontrol over. I 2019 var dette tal 7 800.

Tyrkiet var fortsat under migrationspres, selv om det var betydeligt lavere end i 2019. Det betydelige fald i antallet af ankomne migranter fra Tyrkiet i 2020 skyldtes konsekvenserne af covid-19-pandemien. Mens antallet af ankomne migranter fra Tyrkiet til Grækenland i januar og februar 2020 var henholdsvis 49 % og 22 % højere end i 2019, havde de fra marts trufne foranstaltninger internt i Tyrkiet såvel som ved landets ydre grænser en klar indvirkning på bevægelserne og rejseaktiviteten.

Selv om Tyrkiet bekræftede sit tilsagn om en effektiv opfyldelse af erklæringen, meddelte den tyrkiske regering den 28. februar 2020, at den ville ophøre med at kontrollere sine land- og søgrænser til Europa og åbne vejen for migranter, der ønskede at passere. Dette førte til oprettelsen af en uformel lejr langs landgrænsen til Grækenland, som endte med at huse næsten 25 000 migranter og flygtninge. Fra den 30. marts tilrettelagde de tyrkiske myndigheder transport af migranter og flygtninge ud af grænseområdet og lukkede på grund af covid-19-pandemien grænsen til Grækenland og Bulgarien undtagen for kommerciel trafik. De tyrkiske myndigheder oplyste, at de handlede inden for rammerne af de gældende folkesundhedsmæssige forholdsregler, og at dette ikke betød en ændring af Tyrkiets politik om at tillade irregulære migranter at rejse ud over landets grænser. Migranter ville frit kunne nærme sig den græske grænse, når covid-19-forholdsreglerne var ophævet, idet den tyrkiske regering ikke havde til hensigt at forhindre nogen i at forlade Tyrkiet, hvis de ønskede det.

Gennemførelsen af én-for-én-genbosætningsordningen i henhold til erklæringen fortsatte. Mellem april 2016 og februar 2021 blev 28 621 syriske flygtninge genbosat i EU fra Tyrkiet. Selv om genbosætningerne på verdensplan blev suspenderet midlertidigt mellem april og juni 2020 på grund af covid-19-sundhedskrisen, blev 2 422 personer genbosat i 2020 (ca. halvdelen af dem efter genoptagelsen af genbosætningerne, dvs. mellem juli og december).

Siden 2016 er 2 140 migranter blevet sendt tilbage fra de græske øer til Tyrkiet som led i erklæringen, mens kun 139 migranter blev sendt tilbage i 2020. Den 16. marts 2020 suspenderede de tyrkiske myndigheder midlertidigt tilbagesendelserne i henhold til erklæringen på grund af covid-19-pandemien. Selv om genbosætningerne fra Tyrkiet blev genoptaget i juli 2020, er tilbagesendelserne fra Grækenland indtil videre fortsat suspenderet. Som svar på gentagne anmodninger fra de græske myndigheder og Europa-Kommissionen om genoptagelse af tilbagesendelserne har Tyrkiet understreget, at betingelserne for genoptagelse ikke er opfyldt.

Medlemsstaterne har endnu ikke aktiveret den frivillige ordning for indrejse af humanitære årsager, som forventes at blive aktiveret, når de irregulære grænsepassager mellem Tyrkiet og EU ophører eller i det mindste er væsentligt og varigt reduceret.

Covid-19

Covid-19-pandemien har fortsat en betydelig indvirkning i Tyrkiet. Ved krisens udbrud i Tyrkiet i marts 2020 kontaktede Kommissionen de tyrkiske myndigheder for at undersøge, om der var behov for specifik støtte til deres indsats. De bekræftede, at de havde til hensigt at fortsætte de af faciliteten omfattede projekter og den regelmæssige bilaterale IPA-bistand som oprindeligt programmeret. I tæt samråd med de tyrkiske myndigheder indvilligede Kommissionen i at mobilisere de besparelser, der var opnået inden for faciliteten, til covid-19-relaterede formål i form af supplerende beløb til eksisterende projekter frem for nye projekter. Kommissionen kontaktede også facilitetens gennemførelsespartnere for at få deres vurdering af covid-19-pandemiens konsekvenser for de af faciliteten omfattede projekter. I forlængelse heraf blev gennemførelsesperioden for projekter inden for rammerne af den særlige foranstaltning fra 2016 på 1,6 mia. EUR forlænget til juni 2023, hvilket for alle berørte projekter skulle gøre det muligt at nå de erklærede mål.

Ved udgangen af 2020 var ca. 65 mio. EUR inden for rammerne af faciliteten for flygtninge (ud af de samlede covid-19-interventioner under EU's finansielle instrumenter, som beløber sig til 105 mio. EUR) blevet omfordelt til interventioner på sundhedsområdet og socioøkonomiske støtteforanstaltninger til afbødning af covid-19-pandemiens virkninger. Tiltagene omfattede aktivering af en reserve til uforudsete udgifter på 4,7 mio. EUR til SIHHAT I-projektet med henblik på at udstyre sundhedscentre for migranter med beskyttelsesudstyr og desinfektionsmidler. Desuden blev der under facilitetens humanitære del omfordelt mere end 50 mio. EUR med det formål inden for en lang række projekter at yde humanitær bistand som følge af covid-19-pandemien. Navnlig inden for rammerne af både ESSN og CCTE fik modtagerne tildelt supplerende kontantstøtte. Som led i ESSN blev der i juni og juli 2020 ydet to supplerende beløb på 500 tyrkiske lira til mere end 1,7 millioner individuelle flygtninge (810 000 husstande) til et samlet beløb på over 47 mio. EUR. Under CCTE-uddannelsesprojektet blev der den 30. november 2020 som en engangsbetaling ydet et supplerende beløb på 85 tyrkiske lira til alle støtteberettigede CCTE-modtagere uanset alder og lønklasse. I alt 535 000 børn nød godt af dette supplerende beløb. Desuden blev der med et bidrag på 8 mio. EUR fra midler til humanitær bistand uden for faciliteten også ydet kontant bistand til 20 000 husstande, som ikke var omfattet af ESSN, gennem en landsdækkende operation, der blev gennemført af UNHCR i samarbejde med

2. Sådan fungerer faciliteten

Faciliteten er en koordineringsmekanisme, der gør det muligt hurtigt og effektivt at skaffe EU-bistand til flygtninge i Tyrkiet. Faciliteten sikrer, at der trækkes mest muligt på de eksisterende EU-finansieringsinstrumenter som humanitær bistand og/eller udviklingsbistand, for at imødekomme flygtningenes og værtssamfundenes behov bedst muligt og på en koordineret måde[19].

[19] Kommissionens afgørelse C(2015) 9500 af 24.11.2015, artikel 2 — Facilitetens mål.

Styringsudvalget for faciliteten yder strategisk vejledning om prioriteterne, om hvilke foranstaltninger der skal ydes støtte til, hvilke beløb der skal tildeles, hvilke finansieringsinstrumenter der skal anvendes, samt når det er relevant, hvilke betingelser der gælder Tyrkiets gennemførelse af dets forpligtelser i henhold handlingsplanen mellem EU og Tyrkiet af 29. november 2015 (herefter "den fælles handlingsplan")[20]. I 2020, facilitetens femte år, blev der afholdt et møde i styringsudvalget, nemlig 5. november 2020. På grund af covid-19-pandemien blev dette møde afholdt virtuelt.

De hovedprincipper, der ligger til grund for facilitetens gennemførelse, er hurtighed og effektivitet samt sund finansiel forvaltning. Det er også vigtigt, at interventionerne inden for rammerne af faciliteten er bæredygtige, og at der er fælles ejerskab med de tyrkiske myndigheder. Fastlæggelsen af de områder, som bistanden især skal rettes mod, byggede på en omfattende og uafhængig behovsvurdering[21] med særlig fokus på sårbare grupper. Behovsvurderingen blev ajourført i 2018[22].

Via faciliteten koordineres finansiering fra følgende eksterne finansieringsinstrumenter[23]: humanitær bistand[24], det europæiske naboskabsinstrument[25], instrumentet til finansiering af udviklingssamarbejde[26], instrumentet til førtiltrædelsesbistand (IPA)[27] og instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred[28]. Foranstaltninger, der skal finansieres over EU-budgettet, gennemføres i overensstemmelse med EU's finansielle regler og forordninger, som gælder for både direkte og indirekte forvaltning.

Gennemførelsen af bistanden er betinget af, at Tyrkiet nøje overholder de tilsagn, der fremgår af den fælles handlingsplan og erklæringen.

3. Finansiel kapacitet samt støttens varighed og art

Det samlede budget, der koordineres via faciliteten, er på 6 mia. EUR, som mobiliseres i to tranche. Projekter under første tranche løber indtil senest medio 2021 og projekter under anden tranche indtil senest medio 2025 (de fleste projekter afsluttes tidligere). Ved udgangen af 2020 var der indgået forpligtelser og kontrakter for alle driftsmidler under begge tranche.

[20] Jf. artikel 5, stk. 1, i Kommissionens afgørelse C(2015) 9500, som ændret ved Kommissionens afgørelse C(2016) 855.
[21] https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/2016_needs_assessment_.pdf.
[22] https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/updated_needs_assessment.pdf.
[23] Bidragene fra naboskabsinstrumentet og instrumentet til finansiering af udviklingssamarbejde blev overført til og gennemført inden for rammerne af instrumentet til førtiltrædelsesbistand og EU-trustfonden. Alle bidrag fra faciliteten til EU-trustfonden (fra instrumentet til førtiltrædelsesbistand og i mindre omfang fra instrumentet til finansiering af udviklingssamarbejde) blev i princippet gennemført som ikkehumanitær bistand.
[24] Rådets forordning (EF) nr. 1257/96 om humanitær bistand (EFT L 163 af 2.7.1996, s. 1).
[25] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 232/2014 om oprettelse af et europæisk naboskabsinstrument (EUT L 77 af 15.3.2014, s. 27).
[26] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 233/2014 om oprettelse af et instrument til finansiering af udviklingssamarbejde (EUT L 77 af 15.3.2014, s. 44).
[27] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 231/2014 om oprettelse af et instrument til førtiltrædelsesbistand (EUT L 77 af 15.3.2014, s. 11).
[28] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 230/2014 om oprettelse af et instrument, der bidrager til stabilitet og fred (EUT L 77 af 15.3.2014, s. 1).

Som følge af covid-19-krisen blev gennemførelsesperioden for projekter under den særlige foranstaltning fra 2016 på 1,6 mia. EUR undtagelsesvis forlænget til juni 2023, hvilket for alle berørte projekter skulle gøre det muligt at nå de erklærede mål.

Den første tranche beløb sig til 3 mia. EUR, hvoraf 1 mia. EUR var mobiliseret fra EU-budgettet og 2 mia. EUR i bilaterale bidrag fra medlemsstaterne[29]. Den anden tranche beløb sig ligeledes til 3 mia. EUR, hvoraf 2 mia. EUR var mobiliseret fra EU-budgettet og 1 mia. EUR fra medlemsstaterne[30].

Med hensyn til EU's budgetmidler blev 250 mio. EUR af den 1 mia. EUR fra EU-budgettet for 2016-2017 mobiliseret i 2016 og 750 mio. EUR i 2017. Af de 2 mia. EUR fra EU-budgettet for 2018-2019 blev 550 mio. EUR mobiliseret i 2018, mens resten blev mobiliseret i 2019.

Med hensyn til medlemsstaternes bidrag bidrog medlemsstaterne under den første tranche med 677 mio. EUR til faciliteten i 2016, med 847 mio. EUR i 2017, med 396 mio. EUR i 2018 og med 80 mio. EUR i 2019. Under den anden tranche bidrog medlemsstaterne med 68 mio. EUR i 2018, med 202 mio. EUR i 2019 og med 265 mio. EUR i 2020, og de resterende betalinger er planlagt indtil 2023. Medlemsstaternes bidrag ydes direkte til EU's budget i form af eksterne formålsbestemte indtægter i henhold til finansforordningens artikel 21, stk. 2, litra a), nr. ii), og tildeles budgetposterne for henholdsvis instrumentet til førtiltrædelsesbistand og humanitær bistand.

Der er fortsat en fornuftig sammenhæng mellem den hastighed, hvormed medlemsstaterne betaler deres bidrag *til* faciliteten, og den hastighed, hvorved udbetalinger, som finansieres af bidragene, foretages *fra* faciliteten.

Under facilitetens humanitære del blev det resterende beløb på 19,50 mio. EUR øremærket som bufferkapacitet til mulig finansiering af reaktioner på tilstrømningen af nye flygtninge fra Syrien i 2019. Eftersom bufferen ikke blev anvendt i 2019, blev der i 2020 indgået kontrakter for dette beløb til dækning af sundheds- og beskyttelsesforanstaltninger, hvilket fuldender programmeringen for anden tranche.

Kommissionen har fortsat ydet humanitær bistand, også ud over de midler, der er tildelt inden for rammerne af faciliteten. Indtil videre er der i alt tildelt 585 mio. EUR[31] til støtte for humanitære tiltag i Tyrkiet uden for faciliteten. Dette omfatter i første omgang 50 mio. EUR i humanitær bistand, som Kommissionen i april 2020 bevilgede fra det årlige budget til humanitær bistand for at fortsætte bistanden på områderne beskyttelse, sundhed og uddannelse i nødsituationer, samt yderligere 50 mio. EUR, der blev bevilget i november 2020 til videreførelse af førnævnte projekter. I juli 2020 godkendte og tildelte budgetmyndigheden

[29] Den samlede fordeling af medlemsstaternes bidrag findes på http://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2016/02/03/refugee-facility-for-turkey/.

[30] https://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2018/06/29/facility-for-refugees-in-turkey-member-states-agree-details-of-additional-funding/.

[31] Det samlede beløb afspejler både driftsomkostninger, dvs. 581,7 mio. EUR, og administrative omkostninger, dvs. 3,3 mio. EUR.

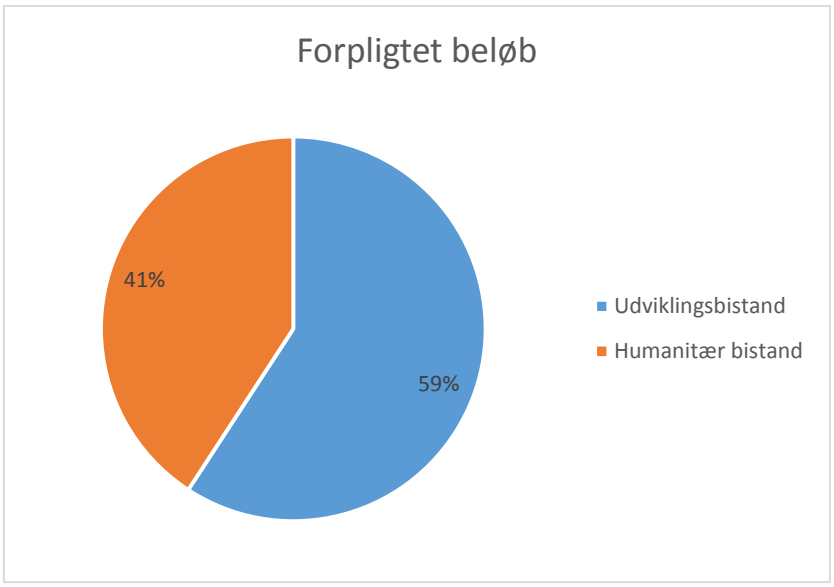
desuden yderligere 485 mio. EUR som led i et ændringsbudget for at videreføre to flagskibsprojekter under faciliteten, nemlig det sociale krisesikkerhedsnet (ESSN) og programmet om betingede kontantoverførsler til uddannelse (CCTE).

Pr. 31. december 2020 havde Kommissionen indgået kontrakter for den fulde operationelle beløbsramme for faciliteten. Ud af i alt 6 mia. EUR var mere 4 mia. EUR blevet udbetalt.

4. Gennemførelse af faciliteten

Faciliteten gennemføres som humanitær bistand og udviklingsbistand. Under første tranche blev de respektive områder tildelt ca. 1,4 mia. EUR og 1,6 mia. EUR. I betragtning af den langvarige karakter af krisen i Syrien fokuseres der i interventionerne under anden tranche i stigende grad på socioøkonomiske støtteaktiviteter og skabelse af indkomstmuligheder. Under anden tranche er der afsat 1,04 mia. EUR til humanitær bistand og 1,9 mia. EUR til udviklingsbistand[32].

Samlet for faciliteten er fordelingen af humanitær bistand og udviklingsbistand følgende:

Udførlige oplysninger findes online i tabellen over projekter[33].

Programmeringen af faciliteten blev afsluttet i december 2019, og ved udgangen af 2020 var der indgået kontrakter for hele den operationelle beløbsramme på 6 mia. EUR, hvoraf 4,072 mia. EUR var blevet udbetalt.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at bistand, der ydes inden for rammerne af faciliteten, er projektbaseret. Udbetalingerne afhænger af de fremskridt, der er gjort med hensyn til gennemførelsen af interventioner inden for rammerne af faciliteten.

Der er særlig fokus på flygtninge og asylansøgere, som ikke er fra Syrien. De af faciliteten omfattede interventioner sigter altid på at inddrage de lokalsamfund, der huser flygtninge.

[32] Restbeløbet på 60 mio. EUR er afsat til administrativ og operationel støtte til gennemførelse af faciliteten.
[33] https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/facility_table.pdf.

Humanitær bistand ydes til de mest sårbare flygtninge gennem støtte, der på forudsigelig og værdig vis skal dække basale behov og sikre beskyttelse. Den afhjælper også mangler i tjenesteydelser ved hjælp af specialiserede organer og partnere inden for sundhed og uddannelse i nødsituationer. EU's humanitære bistand bygger på den europæiske konsensus om humanitær bistand fra 2007[34], ifølge hvilken EU som humanitær aktør tilslutter sig de humanitære principper om medmenneskelighed, neutralitet, upartiskhed og uafhængighed, jf. artikel 214 i TEUF og forordning (EF) nr. 1257/96 om humanitær bistand[35, 36].

Under facilitetens humanitære del er der gennemført i alt 65 projekter gennem 21 partnere under både første og anden tranche. Disse projekter har til formål at opfylde basale behov og sikre beskyttelse, uddannelse og sundhed for de mest sårbare flygtninge i Tyrkiet. Under første tranche var der tildelt og indgået kontrakter om humanitær bistand for ca. 1,4 mia. EUR og udbetalt 1,3 mia. EUR, mens der under anden tranche var indgået kontrakter for 1,04 mia. EUR og udbetalt 964 mio. EUR pr. 31. januar 2021.

Udviklingsbistand understøtter mere langsigtede behov inden for sundhed, uddannelse og socioøkonomisk udvikling for flygtninge, navnlig med henblik på adgang til offentlige ydelser og indkomstmuligheder og kommunal infrastruktur. Den fokuserer også på udsatte grupper og medtager kønsdimensionen i interventionerne, f.eks. beskyttelse af kvinder og piger mod seksuel og kønsbaseret vold og bedre adgang til ydelser vedrørende seksuel og reproduktiv sundhed.

Under facilitetens udviklingsdel blev der fortsat gjort store fremskridt med gennemførelsen af de 26 projekter, der finansieres under første tranche. 15 af disse projekter blev gennemført inden for rammerne af EU's regionale trustfond som reaktion på den syriske krise til en samlet værdi af 293 mio. EUR ud over den tildeling, som forvaltes direkte via instrumentet til førtiltrædelsesbistand[37].

Der er foretaget udbetalinger til gennemførelsespartnere for 1,75 mia. EUR ud af et samlet beløb på 3,5 mia. EUR, der er tildelt til udviklingsbistand under begge facilitetens trancher[38]. Under anden tranche blev der i december 2020 indgået kontrakter for samtlige 1,9 mia. EUR, hvoraf 418 mio. EUR var blevet udbetalt ved udgangen af februar. Under facilitetens udviklingsdel er der indgået 16 nye kontrakter.

Interventioner inden for rammerne af faciliteten pr. prioriteret område

Fremskridt på de enkelte prioriterede områder i programmeringen og gennemførelsen af bistand, der finansieres under begge facilitetens trancher:

[34] Fælles erklæring fra Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer.
[35] Rådets forordning (EF) nr. 1257/96 af 20. juni 1996 om humanitær bistand.
[36] Europa-Kommissionens humanitære bistand bygger på årlige landespecifikke gennemførelsesplaner. Samarbejdsrammen mellem Kommissionen og dens partnere på området humanitær bistand er fastlagt i de finansielle og administrative rammeaftaler, som Kommissionen har indgået med internationale organisationer, og i de partnerskabsrammeaftaler, den har indgået med ikkestatslige organisationer.
[37] Midler fra faciliteten til instrumentet til førtiltrædelsesbistand forvaltes i overensstemmelse med reglerne for foranstaltninger udadtil, der er omhandlet i anden del, afsnit IV, i finansforordningen og i gennemførelsesbestemmelserne hertil.
[38] Tallet omfatter også udbetalinger i forbindelse med projekter, der gennemføres inden for rammerne af EU's regionale trustfond som reaktion på den syriske krise, men som endnu ikke er debiteret EU-budgettet.

Uddannelse

Der er inden for rammerne af faciliteten afsat mere end 1,5 mia. EUR til uddannelse som prioriteret område, herunder 545 mio. EUR[39] til uddannelsesinfrastruktur.

Under facilitetens humanitære del blev der tildelt mere end 181 mio. EUR til uddannelse. Gennemførelsen af programmet om betingede kontantoverførsler til uddannelse (CCTE) skrider fortsat godt frem, og programmet støtter flygtningebørns indskrivning i skolen og deltagelse i undervisningen gennem månedlige udbetalinger til flygtningefamilier, forudsat at eleverne går regelmæssigt i skole. Den af faciliteten omfattede støtte til CCTE sluttede i oktober 2020. CCTE-programmet kan dog fortsætte indtil begyndelsen af 2022, efter at der er blevet ydet yderligere 85 mio. EUR som led i det ændringsbudget, som EU's budgetmyndighed vedtog i juli 2020. I december 2020 havde næsten 670 000 børn mindst én gang nydt godt af CCTE-programmet, og 90 % af alle flygtningebørn under uddannelse nyder godt af CCTE. Humanitær bistand er også blevet anvendt til at støtte ikkeformel uddannelse (programmer om øget læring) og indskrivning af børn, som ikke går i skole, under facilitetens første og anden tranche.

Hvad angår udviklingsbistand inden for rammerne af faciliteten blev der ved udgangen af andet kvartal af 2019 tildelt et opfølgende direkte tilskud (kaldet PIKTES[40]) på 400 mio. EUR til det tyrkiske undervisningsministerium til støtte for dettes bestræbelser på at øge integrationen af og adgangen til uddannelse af høj kvalitet for syriske børn. Ved udgangen af juni 2020 var 686 581 syriske børn under uddannelse som led i PIKTES i skoleåret 2019-2020. Der er gjort betydelige fremskridt med at udbygge førskoleundervisningen, idet der er ydet støtte til i alt 115 133 børn, hvoraf antallet af syriske flygtningebørn og børn fra værtssamfundene er næsten lige stort. Antallet af syriske børn og unge, som havde modtaget ekstraundervisning og supplerende undervisning, steg fra 80 243 til 90 233. Hvad angår støtte til uddannelsessystemets undervisningskapacitet har i alt 3 954 uddannelsesmedarbejdere modtaget støtte i form af lønninger eller andre økonomiske incitamenter, og 177 019 er blevet uddannet til at kunne imødekomme flygtningebørns særlige behov. I andet kvartal af 2020 har læreruddannelserne fokuseret på fjernundervisning, psykosocial støtte til syriske børn og øget kommunikation med børn og familier under pandemien. I juni 2020 modtog 3 886 lærere som led i PIKTES efteruddannelse online med fokus på fjernundervisning til støtte for børns trivsel under pandemien og på, hvorledes der foretages livestreamet undervisning inden for rammerne af EBA[41].

Der er sket betydelige fremskridt inden for rammerne af programmet om øget læring (ALP), der som led i den humanitære bistand gennemføres i fælleskab af UNICEF og det tyrkiske undervisningsministerium, idet der i januar 2020 var indskrevet 19 881 studerende. Der er også sket fremskridt med hensyn til tildeling af stipendier til støtte for videregående uddannelser. I juni 2020 var der blevet ydet op til 1 332 stipendier til flygtninge med henblik på videregående uddannelse, heraf 19 til flygtningebørn med handicap. Faciliteten har fortsat

[39] Dette omfatter et projekt om ren energi til 40 mio. EUR under EUTF (FRIT 1).
[40] PIKTES — Promoting Integration of Syrian Kids into the Education System (fremme af syriske børns integration i det tyrkiske uddannelsessystem).
[41] Eğitim Bilişim Ağı (tyrkisk IT-netværk på uddannelsesområdet).

støttet udviklingen af uddannelsesinfrastruktur og mindsket overbelægningen på skoler. Mere end 3 900 uddannelsesinstitutioner (herunder førskoleinstitutioner) var i juni 2020 blevet opgraderet. De fleste opgraderinger bestod af renovering af og/eller levering af udstyr til 2 120 førskoleinstitutioner. Antallet af nyopførte skoler var ved udgangen af december 2020 steget fra 40 til 102. 260 skoler er fortsat ved at blive opført. Via to solcelleanlæg og tagmonterede solpaneler forsynes 120 skoler desuden med energi som led i et projekt om ren energi til en værdi af 40 mio. EUR under første tranche. På tre skoler er der monteret solpaneler på taget. De negative virkninger af covid-19-relaterede foranstaltninger for bygge- og anlægssektoren nødvendiggjorde en forlængelse af gennemførelsesperioden indtil midten af 2023.

Beskyttelse

I alt ca. 211 mio. EUR er blevet afsat til beskyttelse som led i faciliteten, hovedsagelig via projekter under den humanitære del.

Via facilitetens humanitære del er der ydet støtte til registreringen og kontrollen af flygtninge i forbindelse med legaliseringen af deres status i Tyrkiet og for at lette deres adgang til tjenester. Ud over enkeltstående interventioner på beskyttelsesområdet, der har til formål at afhjælpe mangler og imødekomme specifikke behov, navnlig sårbare personers behov, er beskyttelsen også blevet integreret i de andre søjler i den humanitære indsatsstrategi (basale behov, sundhed og uddannelse). Det overordnede mål er i højere grad at tage hensyn til flygtningenes sårbarhed, legalisere deres status og knytte dem til et bredere netværk af offentlige tjenester og FN/NGO-tjenester. Desuden indgik der i projekter, der finansieres gennem EU's trustfond som reaktion på den syriske krise, bistand til modtagelse af flygtninge i lokalcentre og viderehenvisning af sårbare flygtninge til passende tjenester.

Inden for rammerne af den særlige foranstaltning fra juli 2019 blev der ved udgangen af 2020 indgået en kontrakt om et direkte tilskud på 20 mio. EUR med det tyrkiske ministerium for beskæftigelse, familie og sociale ydelser. Projektet har til formål at forbedre leveringen af forebyggende og beskyttende sociale tjenester til de mest sårbare flygtninge og medlemmer af værtssamfund. Det er baseret på den humanitære bistand, der hidtil er ydet inden for rammerne af faciliteten, og bygger bro mellem det humanitære samarbejde og udviklingssamarbejdet som fastsat i facilitetens strategiske retningslinjer under anden tranche.

Det direkte tilskud ydes i projektets indledende fase. Udvælgelsen af det tekniske bistandsteam, oprettelsen af projektkontoret og finjusteringen af projektdokumentationspakken er i gang. EU-delegationen og ECHO's personale i feltkontoret begyndte at afholde regelmæssige møder for at sikre en smidig overgang fra første til anden tranche af faciliteten.

Sundhed

Der er inden for rammerne af faciliteten afsat 800 mio. EUR til sundhed som prioriteret område.

Den vigtigste søjle i facilitetsstøtten er SIHHAT 1-projektet, et direkte tilskud på 300 mio. EUR til det tyrkiske sundhedsministerium til støtte for dettes bestræbelser på at give

3,6 millioner flygtninge fri og lige adgang til sundhedspleje. Antallet af funktionelle sundhedscentre for migranter er nået op på 177, og 3 420 sundhedsmedarbejdere af syrisk oprindelse er i øjeblikket ansat som led i projektet. Projektgennemførelsen skrider fortsat godt frem med konkrete resultater på stedet. Reserven til uforudsete udgifter på 4,7 mio. EUR til dækning af covid-19-relaterede behov blev frigivet i april 2020. Der var behov for en omkostningsfri forlængelse på to måneder indtil den 31. januar 2021 for fuldt ud at kunne gennemføre en række vigtige aktiviteter. Parallelt hermed blev et WHO-projekt, der tidligere var finansieret som led i den humanitære del, videreført under EU-trustfonden. Projektet omfatter støtte til sundhedsuddannelsescentre for migranter, uddannelse af syrisk sundhedspersonale og certificering af syriske læger og sygeplejersker, således at de kan arbejde i sundhedscentrene for migranter.

I december 2020 blev opfølgningsprojektet SIHHAT 2 (210 mio. EUR) — "Supporting Migrant Health Services in Turkey" — undertegnet med det tyrkiske sundhedsministerium for at sikre synkronisering med afslutningen af SIHHAT 1 og videreførelsen af sundhedstjenesterne for flygtninge frem til udgangen af 2023. I december 2020 blev der med Europarådets Udviklingsbank (CEB) indgået kontrakt om indkøb af supplerende sundhedsinfrastruktur og -udstyr i lille målestok til en værdi af 90 mio. EUR. Varigheden af de kontrakter om opførelse af to facilitetsfinansierede hospitaler (i alt 90 mio. EUR med Agence Française de Développement (AFD) og CEB) i provinserne Kilis og Hatay, der finansieres under første tranche, er blevet forlænget for at afspejle den gennemførelsestid, der er gået tabt på grund af covid-19-pandemien.

Humanitære partnere opererer stadig med et begrænset antal faste og mobile tjenester for at imødekomme presserende og uopfyldte behov for sundhedspleje, navnlig inden for fysioterapi og fysisk rehabilitering. Visse specialiserede sundhedstjenester såsom mental sundhed og psykosocial støtte blev integreret i SIHHAT 1 i december 2020, mens de fleste aktiviteter vedrørende seksuel og reproduktiv sundhed og seksuel og kønsbaseret vold allerede var blevet integreret i SIHHAT 1 i oktober 2019 i overensstemmelse med facilitetens overgangsstrategi.

Der er fortsat bekymringer hvad angår adgangen til sundhedsydelser for flygtninge, der befinder sig uden for deres oprindelige registreringsprovins, eller som er i bevægelse, da adgangen i så fald er begrænset til vaccinationer og akutmodtagelse. Dette påvirker flygtninge i bevægelse, sæsonarbejdere og flygtninge, der er blevet genbosat i andre provinser. Kommissionen følger nøje de politiske ændringer og sigter mod at nå den berørte flygtningebefolkning gennem SIHHAT's mobile sundhedsydelser.

Kommunal infrastruktur

Der blev tildelt 380 mio. EUR til dette prioriterede område under anden tranche af faciliteten.

Efter den indkaldelse af interessetilkendegivelser, der blev lanceret i december 2018, blev en række projekter foreløbigt udvalgt til at modtage støtte under anden tranche. Forhandlingerne med AFD om en første kontrakt blev afsluttet med vellykket resultat i december 2019, og i december 2020 blev der undertegnet et tillæg. En anden kontrakt med Verdensbanken blev undertegnet i september 2020. Disse projekter omfatter foranstaltninger til forbedring af

adgangen til og kvaliteten af kommunale tjenester inden for vandforsyning, spildevand og håndtering af fast affald i de områder, der er mest berørt af tilstrømningen af flygtninge. Herudover blev der afsluttet forhandlinger med Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW), og i juli 2020 blev der indgået en kontrakt på 25 mio. EUR om rekreativ infrastruktur til støtte for social samhørighed. Opførelsen af et anlæg til mekanisk-biologisk affaldsbehandling i Gaziantep fortsætter under et EUTF-projekt, der gennemføres inden for rammerne af De Forenede Nationers Udviklingsprogram (UNDP).

Basale behov og socioøkonomisk støtte

Via faciliteten er der tildelt mere end 2,83 mia. EUR til dækning af basale behov og socioøkonomisk støtte.

Interventionerne på dette prioriterede område har til formål at sikre, at de mest sårbare flygtninges basale behov dækkes, og at flygtningenes modstandsevne og selvhjulpenhed styrkes. Dette bør muliggøre en gradvis overgang fra afhængighed af social bistand til øget selvhjulpenhed og bedre indkomstmuligheder.

Mere end 2,6 millioner flygtninge har modtaget støtte som led i den bistand til dækning af basale behov, der ydes via faciliteten, hvilket har givet dem mulighed for at leve et værdigt liv. Størstedelen af støtten ydes via det sociale krisesikkerhedsnet (ESSN), et humanitært bistandsprogram, som via et debitkortsystem giver månedlige kontantbeløb uden restriktioner til forskellige formål til nu mere end 1,8 millioner sårbare flygtninge. Inden for rammerne af den nylige aftale med Det Internationale Forbund af Røde Kors- og Røde Halvmåne-selskaber om ESSN 3 blev der ved udgangen af 2019 tildelt 500 mio. EUR fra faciliteten til dette flagskibsprogram. Den nuværende støtte til dækning af basale behov hos flygtninge i Tyrkiet som led i ESSN 3 forventes afsluttet i marts 2021. Med et supplerende beløb på 400 mio. EUR uden for faciliteten, som budgetmyndigheden i juli 2020 godkendte som en del af førnævnte ændringsbudget, sikres videreførelsen af ESSN-støtten i det mindste indtil udgangen af 2021[42].

I overensstemmelse med overgangsstrategien for faciliteten og i betragtning af den langvarige karakter af krisen i Syrien er der i de af faciliteten omfattede interventioner under udviklingsdelen i stigende grad blevet fokuseret på socioøkonomiske støtteaktiviteter og skabelse af indkomstmuligheder. Med henblik på fortsat at yde støtte til dækning af de mest sårbare personers basale behov indgik Kommissionen i december 2020 en kontrakt om direkte tilskud til en værdi af 245 mio. EUR med det tyrkiske ministerium for beskæftigelse, familie og sociale ydelser for at gøre det muligt at yde en månedlig finansiel støtte svarende til den sociale bistand, der ydes til sårbare personer inden for rammerne af det tyrkiske socialsikringssystem. Efter en forberedende fase forventes udbetalingerne til støttemodtagerne at begynde i juli 2021. Projektet bør gennemføres sideløbende med ESSN og yde støtte til husstande med enlige forældre, ældre, handicappede og svært handicappede. Udvælgelsen af projektstyringsteamet er næsten afsluttet, og oprettelsen af projektkontoret og finjusteringen af projektdokumentationspakken er i gang. EU-delegationen og ECHO's

[42] https://www.europarl.europa.eu/news/da/press-room/20200706IPR82727/meps-approve-EU585-million-to-support-syrian-refugees-in-neighbouring-countries.

personale i feltkontoret er begyndt at afholde regelmæssige møder for at koordinere den sideløbende gennemførelse af ESSN og det direkte tilskud.

Der ydes fortsat supplerende socioøkonomisk støtte til de flygtninge, der med deres profil ville kunne få adgang til arbejdsmarkedet. Denne støtte har til formål at øge flygtninges beskæftigelsesegnethed og omfatter erhvervsuddannelse og faglig specialisering, sprogundervisning, jobrådgivning, oplæring på arbejdspladsen og forenkling af arbejdstilladelsesproceduren til støtte for både syriske flygtninge og værtssamfund. Der ydes små tilskud til iværksættere og iværksætteruddannelse til både syriske flygtninges og værtssamfundenes nystartede og eksisterende iværksættervirksomheder i samarbejde med den tyrkiske organisation for udvikling af små og mellemstore virksomheder (KOSGEB). Et andet projekt, der i øjeblikket gennemføres af Verdensbanken, støtter udviklingen og gennemførelsen af en model for socialt iværksætteri med fokus på kvinder for at skabe bæredygtige indkomstskabende aktiviteter for både sårbare syriske flygtninge og tyrkiske kvinder. Projekterne forventes at løbe frem til senest midten af 2025.

I forlængelse af den i 2018 offentliggjorte indkaldelse af interessetilkendegivelse fra gennemførelsespartnere blev de første to kontrakter i december 2019 undertegnet med Expertise France og Det Internationale Center for Udvikling af Migrationspolitik (ICMPD). Disse kontrakter har til formål at yde støtte til nystartede virksomheder og mikrovirksomheder og små virksomheder i form af mikrotilskud og iværksættervejledning og mentorordninger samt erhvervsuddannelse og lærlingeuddannelser. I september 2020 undertegnede Kommissionen fire yderligere kontrakter med Verdensbanken om aktiviteter, der har til formål at øge beskæftigelsesegnethed og kompetenceudvikling blandt flygtninge og i værtssamfund, forbedre de tjenester, der ydes i forbindelse med erhvervsuddannelse og matchning af udbud og efterspørgsel på markedet, og skabe et gunstigt klima for virksomhedsvækst, -registrering og -ekspansion samt støtte beskæftigelsen i landbrugssektoren. Aktiviteterne er rettet mod både flygtninge og værtssamfund i et forsøg på at fremme social samhørighed og bekæmpe stereotyper, der fører til sociale spændinger. Undertegnelsen af de fire kontrakter fandt sted efter den rettidige indgåelse af en ny rammeaftale mellem Europa-Kommissionen og Verdensbanken, der regulerer alle EU-finansierede operationer. Desuden blev der i henholdsvis november og december 2020 undertegnet to yderligere kontrakter med KfW, og i 2020 blev der også forhandlet om et lille supplerende beløb til ICMD-projektet, der blev finansieret med besparelser fra indkaldelsen.

Migrationsstyring

Via faciliteten er der på dette prioriterede område finansieret to projekter under første tranche til et samlet beløb på 80 mio. EUR.

Som led i et af de første projekter blev der ydet EU-støtte til at styrke den tyrkiske kystvagts kapacitet til at foretage eftersøgnings- og redningsoperationer. Det andet projekt havde til formål at støtte generaldirektoratet for migrationsstyring (DGMM) ved forvaltningen af tilbagesendelser fra EU. Begge projekter er afsluttet, idet det andet projekt blev afsluttet i december 2019.

Kønsaspekter i projekter inden for rammerne af faciliteten

Kommissionen er fast besluttet på at gennemføre EU's anden kønshandlingsplan (GAP II) "Ændring af pigers og kvinders liv via EU's eksterne forbindelser 2016-2020" og EU's tredje kønshandlingsplan "Hen imod en verden præget af ligestilling 2021-2025" om styrkelse af ligestillingen mellem kønnene og af kvinder i EU's eksterne forbindelser. I denne forbindelse er fremme, beskyttelse og overholdelse af kvinders og pigers rettigheder, ligestilling mellem kønnene og styrkelse af kvinder og piger overordnede EU-prioriteter og -mål, som danner grundlag for interventioner inden for rammerne af faciliteten.

Mere specifikt danner GD ECHO's ligestillingspolitik fra 2013 "Gender in Humanitarian Aid: different needs, adapted response" grundlag for facilitetens humanitære del. Partnerne skal derfor foretage kønsspecifikke analyser ved programmets start, tilpasse udformningen og gennemførelsen af programmet til de enkelte kønsgruppers forskellige risici og muligheder og rapportere om resultater ved brug af kønsopdelte data.

Der tages således hensyn til kønsrelaterede spørgsmål, som integreres i alle facilitetens projekter. Interventioner inden for rammerne af faciliteten har til formål at fremme lige muligheder for mænd og kvinder og drenge og piger. Der indsamles data opdelt efter køn til overvågningsformål, og integrationen af ligestillingsaspektet kombineres med specifikke målrettede tiltag, der er blevet udviklet for at sikre fremskridt på dette område. Via faciliteten samarbejdes der med gennemførelsespartnere, der har solide erfaringer med denne tilgang og kapacitet til at indgå i dialog med de tyrkiske myndigheder, herunder De Forenede Nationers Børnefond (UNICEF), FN's agentur for kvinder (UN Women), og Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO).

5. Overvågning og evaluering

Facilitetens overvågnings- og evalueringssystem var udformet til at blive iværksat gradvist og løbende forbedret.

Resultatramme

Resultatrammen for faciliteten afspejler facilitetens strategiske ramme og de konkrete foranstaltninger, der gennemføres inden for rammerne af faciliteten og deres logiske rammer. Den første udgave af resultatrammen blev udviklet mellem august 2016 og marts 2017 i samråd med centrale interessenter, herunder facilitetens styringsudvalg, relevante tyrkiske myndigheder og Kommissionens relevante tjenestegrene. Et første udkast blev fremlagt for styringsudvalget i marts 2017 og et revideret udkast i november 2018.

I april 2019 indledte facilitetens sekretariat revisionen af facilitetens resultatramme for at ajourføre og tilpasse den til den reviderede strategi for faciliteten og de prioriterede områder, der finansieres under anden tranche. Formålet var at kontrollere overensstemmelsen og variationen mellem resultatindikatorerne under de to trancher og gøre det muligt at rapportere om effektivitet og resultater på output- såvel som resultatniveau for faciliteten som helhed. Det endelige udkast til den reviderede resultatramme, der er udarbejdet i samråd med gennemførelsespartnerne, herunder de relevante tyrkiske myndigheder, blev fremlagt for

styringsudvalget. Rapporteringen i forhold til den reviderede resultatramme indledtes i juli 2020.

Overvågning og rapportering på facilitetsniveau

I foråret 2017 blev der iværksat overvågning på facilitetsniveau. Som følge af deres forpligtelse under hver kontrakt genererer gennemførelsespartnerne overvågningsdata på outputniveau. Den første anmodning om overvågningsdata blev fremsat i maj 2017 og blev efterfulgt af tre rapporteringscyklusser i 2017. Rapporteringscyklusserne fortsatte i 2018, 2019 og 2020. På grundlag heraf blev der offentliggjort overvågningsrapporter om faciliteten to gange om året, idet den seneste overvågningsrapport dækker perioden frem til juni 2020[43]. Rapporteringen i forhold til den reviderede resultatramme blev indledt den 1. juli 2020, og to overvågnings- og rapporteringscyklusser blev indledt i 2020. Den næste halvårlige rapport forventes fremlagt for styringsudvalget i juni 2021.

Teknisk bistand til overvågning

I maj 2017 vedtog Kommissionen sin første gennemførelsesafgørelse om en støtteforanstaltning til overvågning, evaluering og revision af samt kommunikation om faciliteten for flygtninge i Tyrkiet. Dette muliggjorde indkøb af teknisk bistand til støtte for overvågning af faciliteten på både aktions-, kontrakt- og facilitetsniveau. Kontrakten om teknisk bistand til overvågning blev underskrevet i januar 2018 og er ved at blive gennemført. Tildelingen er opdelt i to særskilte dele. Den første del består af støtte til overvågning og rapportering på facilitetsniveau. Denne omfatter en periodisk tilpasning af resultatrammen, revision af reference- og målværdier og metoder til beregning af risikoindikatorer og relaterede retningslinjer. Det tekniske bistandsteam hjælper også facilitetens sekretariat med i første led at analysere overvågningsdata indsamlet kvartalsvis og med at udarbejde facilitetens halvårlige overvågningsrapporter. Den anden del af tildelingen består af støtte til EU-delegationens overvågning af tiltag/kontrakter, der er finansieret under facilitetens udviklingsdel, herunder verificering af data gennem regelmæssig eller ad hoc-kontrol på stedet. På grund af størrelsen af visse af facilitetens interventioner og aktiviteternes geografiske spredning er det nødvendigt at støtte delegationen i forbindelse med kontrol på stedet.

Ved udgangen af december 2020 var der gennemført 161 overvågningsmissioner: seks resultatorienterede overvågningsmissioner (ROM) gennemført af ROM-eksperter, 51 missioner gennemført af det tekniske bistandsteam (SUMAF) og 104 kontrolbesøg på stedet/overvågningsmissioner gennemført af de relevante EUD-programforvaltere. 68 % af alle disse overvågningsmissioner var målrettet kontrakter under direkte forvaltning af IPA- og EUTF-fonde[44].

I november 2019 vedtog Kommissionen endnu en støtteforanstaltning, der skal supplere, videreføre og bygge videre på de resultater, der er opnået under den første støtteforanstaltning. Facilitetens humanitære søjle overvåges i overensstemmelse med de

[43] https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/default/files/201022_fmr.pdf.
[44] Kumulative tal fra 2017.

relevante bestemmelser. Overvågningen af alle tiltag finansieret som led i de humanitære gennemførelsesplaner blev foretaget af GD ECHO's personale i Tyrkiet og af GD ECHO's regionale kontor i Amman og i forbindelse med overvågningsbesøg foretaget af personale fra hovedkvarteret. Sammenlignet med 2019 blev antallet af overvågningsmissioner reduceret som følge af covid-19-restriktioner. Ved udgangen af februar 2021 var der gennemført 52 overvågningsmissioner på projektniveau. Af disse 52 overvågningsmissioner blev 30 imidlertid gennemført på afstand via onlineplatforme, mens 22 blev gennemført via besøg på stedet.

Evaluering

Evalueringen af interventioner under faciliteten finder sted på tre forskellige niveauer, dvs. evalueringer på aktionsniveau, evalueringer på porteføljeniveau og andre facilitetsrelaterede evalueringer. Fem evalueringer på aktions- og porteføljeniveau og seks facilitetsrelaterede evalueringer er enten blevet afsluttet eller pågår stadig. I december 2018 iværksatte Kommissionen den strategiske midtvejsevaluering af faciliteten, som begyndte i marts 2019. Formålet med evalueringen er at vurdere facilitetens bidrag til de prioriterede områder uddannelse, sundhed, socioøkonomisk støtte og migrationsstyring i perioden 2016-2019/2020. Den forventes at give relevante tjenestegrene i Kommissionen, facilitetens styringsudvalg, andre interessenter og den brede offentlighed en generel uafhængig vurdering af facilitetens resultater med særlig fokus på foreløbige resultater målt mod dens formål. Evalueringen har også til formål at indsamle de opnåede erfaringer og fremsætte handlingsrettede anbefalinger til forbedring af facilitetens nuværende og mulige fremtidige tiltag. Den endelige evalueringsrapport forelægges på styringsudvalget i juni 2021.

6. Revision

På baggrund af offentliggørelsen af Den Europæiske Revisionsrets særrapport om faciliteten[45] i november 2018 er Kommissionen fortsat i gang med at gennemføre anbefalingerne i rapporten. Der er gjort gode fremskridt med alle anbefalinger, navnlig hvad angår udviklingen af en overgangsstrategi, komplementariteten mellem de instrumenter, der mobiliseres under faciliteten, og reduktionen af indirekte støtteomkostninger.

7. Kommunikation og synlighed

Lige fra facilitetens start har synlighed og kommunikation haft høj prioritet. Faciliteten spiller en central rolle med henblik på at viderebringe budskabet om EU's fortsatte store støtte til flygtninge og værtssamfund i Tyrkiet. Kommunikationsstrategien for 2017 fungerer stadig som den overordnede ramme for kommunikationsaktiviteter og har til formål at skabe større opmærksomhed om de tiltag, der finansieres via faciliteten.

Arrangementer og ceremonier

I 2020 og på grund af covid-19-pandemien blev de fleste fysiske arrangementer og ceremonier afviklet online og i form af webinarer. Disse omfattede festivaler,

[45] https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_27/SR_TRF_DA.pdf.

dimissionsceremonier, projektindledningsarrangementer, seminarer og konferencer, der næsten alle blev afviklet online i form af webinarer. I 2020 fandt der flere besøg på højt plan sted i Gaziantep, Kilis og Kayseri. Et projekt, der blev indledt af De Forenede Nationers Fødevare- og Landbrugsorganisation (FAO) i Izmir i oktober, samlede landbrugere og repræsentanter for EU. Året sluttede med en undertegnelsesceremoni for de sidste otte kontrakter under faciliteten, som omfattede adskillige gennemførelsespartnere samt den tyrkiske vicepræsidents kontor[46]. EU's humanitære partnere gennemførte en række digitale kommunikationsaktiviteter i hele Europa, hvor de informerede de europæiske borgere om EU's støtte til flygtninge i Tyrkiet.

I marts 2020 blev der som led i Verdensfødevareprogrammet lanceret en udstilling i Europa-Parlamentet med titlen "Colours of Hope". På grund af covid-19-pandemien var udstillingen kun tilgængelig for dem, der havde adgang til Europa-Parlamentet, men kunstværkerne blev også fremmet på de sociale medier. I december 2020 lancerede Det Internationale Forbund af Røde Kors- og Røde Halvmåne-selskaber (IFRC) og GD ECHO en digital kommunikationskampagne med titlen "Power To Be"[47] på ESSN. I januar 2021 var kampagnen nået ud til over 16 millioner mennesker i Østrig, Frankrig, Rumænien, Spanien og Tyrkiet. Kampagnen forventes at fortsætte i første kvartal af 2021. En digital kampagne fra UNICEF med titlen "I choose education" fremmede programmet om betingede kontantoverførsler til uddannelse i seks EU-lande og nåede sammenlagt ud til mere end 24 millioner mennesker.

Medietilstedeværelse

Facilitetens humanitære bistand blev omtalt i over 80 store internationale trykte og audiovisuelle artikler i 2020. Kommissæren med ansvar for humanitær bistand og krisestyring besøgte Tyrkiet i marts 2020 sammen med EU's højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik og næstformand for Europa-Kommissionen, Josep Borrell. Kommissær Janez Lenarčič besøgte humanitære bistandsprojekter i Gaziantep og Kilis. Et pressemøde i Gaziantep førte til artikler i fem nationale dagblade og pressebureauer samt i omkring 80 digitale medier.

Brugen af audiovisuelt materiale til at vise facilitetens aktiviteter har været en vigtig del af den overordnede kommunikationsstrategi. Covid-19-pandemien har dog i alvorlig grad påvirket Kommissionens og gennemførelsespartnernes kommunikationsplaner, som måtte tilpasses. Gennemførelsespartnerne blev opfordret til at producere videoer om gennemførelsen af deres projekter med fokus på det menneskelige aspekt. Mellem januar 2020 og februar 2021 blev der produceret over 40 videoer om aktiviteter, der blev gennemført som led i faciliteten. EU-delegationens og GD ECHO's informations- og kommunikationsteam i Tyrkiet fremmer regelmæssigt projekter som led i faciliteten. Disse projekter fik bred dækning af store internationale tv-selskaber, herunder TRT World, Fox TV, Anadolu Agency m.fl.

[46] https://www.avrupa.info.tr/en/pr/eu-completes-contracting-under-eur-6-billion-package-support-refugees-and-host-communities.
[47] https://powertobe.ifrc.org/.

8. Konklusion og næste skridt

Der blev gjort betydelige fremskridt med mobiliseringen af faciliteten i 2020. Der blev indgået kontrakter for hele facilitetens operationelle beløbsramme, og der blev udbetalt mere end 4 mia. EUR. Faciliteten ydede stadig hårdt tiltrængt støtte til flygtninge og værtssamfund i Tyrkiet.

På Det Europæiske Råds møde i december 2020 blev det bekræftet, at EU var klar til fortsat at yde økonomisk bistand til syriske flygtninge og værtssamfund i Tyrkiet, og i marts 2021 opfordrede Det Europæiske Råd Kommissionen til at fremsætte et forslag om fortsat økonomisk støtte til syriske flygtninge i Tyrkiet samt i Jordan, Libanon og andre dele af regionen.

De næste skridt omfatter:

- *Fortsat gennemførelse af alle projekter til gavn for flygtninge og værtssamfund i overensstemmelse med principperne om forsvarlig økonomisk forvaltning*
- *Afslutning af midtvejsevalueringen og opfølgning og gennemførelse af anbefalingerne heri*
- *Fortsat iværksættelse af facilitetsrelaterede kommunikationsaktiviteter*
- *Tilrettelæggelse af facilitetens styringsudvalg i foråret og efteråret 2021*
- *Undersøgelse af mulighederne for yderligere støtte til flygtninge og værtssamfund i Tyrkiet.*